

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено
на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач катедри З.О. Купчинська

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)», що викладається в межах ОПШ «Слов'янські мови та літератури (переклад включно)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальностей 035 Філологія (Спеціалізація 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська; 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська; 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська; 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська.

**Силабус курсу «Сучасна українська літературна мова
(Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)»
2024/2025 навчального року**

Назва курсу	Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська; 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська; 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська; 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська.
Викладачі курсу	доц. Ціхоцький І.Л.
Контактна інформація викладачів	ivan.tsikhotsky@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	понеділок (14.50) кафедра української мови ім. проф. Івана Ковалика (234 авд.)
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/suchasna-ukrajinska-literaturna-mova-ukrajinisty-lex-slav
Інформація про курс	Курс «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» є нормативною дисципліною зі спеціальності 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно). Її студенти-славісти вивчають у 1 семестрі в обсязі 2 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» призначений для студентів-славістів першого року навчання. У структурі навчального курсу виокремлено підрозділи: семасіологія, етимологія, фразеологія, ономастика та лексикографія. Навчальна дисципліна формує знання про типи лексичних значень слів, полісемію, синонімію, антонімію, омонімію, паронімію, класифікацію онімів та типологію фразеологічних одиниць. Зосереджено увагу на вивченні словникового складу сучасної української літературної мови в етимологічному, історичному, семантичному, соціолінгвістичному, стилістичному, функціональному аспектах. Програма курсу передбачає ознайомлення з періодизацією розвитку української лексикографії, теоретичними засадами укладання словників та типами лексикографічних джерел.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Основна мета курсу «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» – сформувати в студентів-славістів систематизовані наукові знання про традиційні й нові підходи до класифікації та кваліфікації лексичних явищ, ознайомити студентів із лексико-фразеологічною системою сучасної української мови, розвивати в них уміння й навички володіння лексичними та фразеологічними засобами з урахуванням семантики, джерел походження та стилістичних особливостей мовних одиниць.</p> <p>Головне завдання курсу – сформувати в студентів наукові погляди на мову на базі опрацьованого ними теоретичного матеріалу з лексики й фразеології, виробити навички самостійних спостережень над мовними фактами, їх аналізу та класифікації, розуміння законів розвитку й функціонування лексичних явищ. Ознайомити з базовими словниками української мови, навчити визначати типи словників, періоди розвитку української лексикографії та критерії лексикографічної параметризації лексичного фонду сучасної української мови.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Методичне забезпечення:</p> <p>Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2013. 114 с.</p> <p>Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014. 258 с.</p> <p>Основні джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011. 2. Голянич М.І., Стефурак Р. І., Бабій І.С. Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія / за ред. М. І. Голянич. Івано-Франківськ, 2011. 3. Сучасна українська літературна мова: підручник / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ, та ін.; За ред. А. П. Грищенка. 2-ге вид. Київ, 1997. 4. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013. 5. Українська мова: Енциклопедія / редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. Київ, 2007. <p>Додаткові джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Архипенко Л. Англomовна лексика в сучасних українських медійних текстах (функціональний аспект). <i>Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського</i>. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т.33. № 6. Ч. 1. С. 7–12. 7. Бігдай М. О. Динамічні процеси у семантиці дієслів української мови (на матеріалі лексико-семантичної групи «дієслова емоційного стану»). <i>Науковий вісник Міжнар. гуманітар. ун-ту</i>. Серія: Філологія. Одеса, 2022 № 56. С. 8–11. 8. Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010. 9. Демська О. М., Кульчицький І. М. Словник омонімів української мови. Львів, 1996. 10. Дубічинський В.В. Лексикографія. Навч.-метод. посіб. для студ. денного та заочного навчання зі спец. «Перекладач» і «Прикладна лінгвістика». Харків, 2012.

11. Етимологічний словник української мови: в 7 т. / Ред. кол.: О. С. Мельничук (гол. ред.), І. К. Білодід, В. Т. Коломієць, О. Б. Ткаченко. АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ, 1982–2012.
12. Житар І. В., Краєвська Г. П., Матвійчук Т. П. Вживання фразеологічних одиниць у мовленнєвих ситуаціях: історико-прагматичний аспект. *Науковий вісник Міжнар. гуманітар. ун-ту*. Серія: Філологія. Одеса, 2023. № 59. С. 113–114.
13. Капранов Я., Тронь Т. Основи лексикографічної теорії та практики: підручник. Київ, 2023.
14. Мойсеєнко Л. А. Теоретико-методологічні засади досліджень фразеологічних одиниць. Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер.: Філологічна. 2013. Вип. 34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2013_34_48.
15. Опанасенко В. Залучення й адаптація англomовних запозичень в українській мові. *Лінгвістика: зб. наук. пр.* Полтава, 2022. № 1. С. 119–127.
16. Полюга Л. М. Словник антонімів / за ред. Л. Г. Паламарчука. Київ, 2001.
17. Словник синонімів української мови: у 2 т / А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін. Київ, 2001.
18. Словник української мови: в 20 т. Київ, 2010–
<https://sum20ua.com>
19. Словник фразеологізмів української мови / НАН України, Ін-т укр. мови, Укр. мов.-інформ. фонд; [уклад.: В. М. Білоноженко та ін. ; відп. ред. В. О. Винник]. Київ, 2003.
20. Царьова І. Російсько-українська війна (2014–2022): слова, які набули нових значень. 2022. С. 804–811.
<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6318/13353-1?inline=1>

Електронні ресурси:

www.linguist.univ.kiev.ua

www.mova.info

www.vesna.org.ua

Тривалість курсу	Один семестр (1)
Обсяг курсу	<i>Денна форма навчання:</i> загальний обсяг 60 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 32 години практичних занять, 12 годин самостійної роботи. 2 кредити ЄКТС. 2 модулі.
Очікувані результати навчання	<p><i>У результаті вивчення курсу студент повинен знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • предмет, завдання й місце лексикології, фразеології та лексикографії серед інших мовознавчих дисциплін; • погляди провідних українських і зарубіжних лексикологів; • аспекти й методи дослідження в лексикології; • основні ознаки слова та складові лексичного значення; • типи лексичних значень слів; • типи системного групування лексики; • диференціацію лексики української мови за різними ознаками; • місце лексики й фразеології в системі сучасної української мови, їхні зв'язки з іншими структурними рівнями мови; • основи української фразеології; • основні поняття лексикографії; • етапи становлення української лексикографії; • типи словників; • комп'ютерні технології в українській лексикографії.

	<ul style="list-style-type: none"> • дефініції та властивості мовних одиниць, що входять до лексичної та фразеологічної систем української мови; • різновиди системних зв'язків у лексиці та фразеології; • класифікаційні схеми, за допомогою яких систематизуються лексичні та фразеологічні одиниці та мовні явища, наявні в лексиці та фразеології; • принципи побудови статей у словниках різних типів; <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати приналежність тексту до функціонального стилю за його лексичними, морфологічними та синтаксичними особливостями; • аналізувати вияви системних явищ у лексиці та фразеології; • виконувати лексикологічний аналіз слова; • з'ясовувати джерела походження лексичних одиниць за характерними фонетичними та морфологічними ознаками; • визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів та способи його вираження; • витлумачувати значення фразеологічних одиниць і вводити їх у контекст; • використовувати сучасні лексикографічні та фразеографічні джерела в практичній діяльності; • аналізувати наукові праці з лексикології, фразеології та лексикографії; • пояснювати лексичне значення слова і визначати семантичні компоненти (семи) в його структурі; • визначати типи лексичних значень за різними ознаками; • встановлювати парадигматичні та синтагматичні зв'язки слів; • характеризувати лексику української мови за різними ознаками; • визначати тип фразеологізмів; • виконувати лексикологічний і фразеологічний аналіз; • аналізувати різні типи словників.
Ключові слова	Лексикологія, фразеологія, лексикографія, семасіологія, ономасіологія, етимологія, дефініція, вокабула, словникова стаття, екземпліфікація, реєстр словника, лексичне значення слова (денотативне, конотативне, контекстуальне, пряме, переносне), лексема, сема (архісема, гіперсема, гіпосема, інтегральна, диференційна, потенційна, градуальна), семема, полісемія (багатозначність), синонімія, антонімія, омонімія, паронімія, метафора, метонімія, енантіосемія, парономазія, каламбур, омофони, омографи, омоформи, ампліфікація, перифраз, евфемізм, тавтологія, плеоназм, мезоніми, антоніми (комплементарні, векторні, градуальні, координатні), антитеза, оксиморон, катахреза, запозичення (кальки, варваризми, екзотизми, інтернаціоналізми, етранжизми, макаронізми), архаїзми, історизми, okazіоналізми, неографія, жаргон, арго, сленг, професіоналізми, діалектизми, топоніми, антропоніми, ідіома, фразеологізм, паремія, парадокс, сентенція, афоризм, ремінісценція, максима, прислів'я, приказка, крилатий вислів.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит

<p>Пререквізити</p>	<p>Курс «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» розпочинає вивчення сучасної української літературної мови. На знаннях з лексикології, фразеології, ономастики та лексикографії базуватимуться такі навчальні дисципліни для студентів-славістів: дериватологія, діалектологія, морфологія, синтаксис та стилістика української мови, історія української лексикографії, практична лексикографія, актуальні проблеми фразеології та ін.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Методика організації роботи під час вивчення цього курсу складається з роботи викладача й студента.</p> <p><i>Форми роботи викладача такі:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • організація й проведення лекційних і практичних занять; • контроль за опрацюванням наукової літератури; • організація й проведення тестування; • консультування студентів; • проведення контрольних робіт; • організація й проведення іспиту. <p><i>Форми роботи студента:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • опрацювання теоретичного матеріалу; • ознайомлення з науковою літературою; • підготовка до практичних занять, колоквиумів, контрольних робіт; • складання тестових завдань, таблиць, схем; • підготовка до іспиту. <p><i>Методи навчання:</i> Курс «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» передбачає застосування проєктно орієнтованого навчання, що виявляється в у використанні прийомів пояснення та бесіди в процесі вивчення дисципліни; застосування презентаційних методів для ознайомлення з лексикографічними джерелами, описового – для характеристики лексичних одиниць, та лексикографічних праць, структурного – при визначенні структури значення лексичних одиниць; зіставного методу – у порівняльній характеристиці словникового матеріалу різних періодів.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Проектор, комп'ютер, мультимедійна дошка, словники української мови</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:</p> <p>практичні заняття: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20;</p> <p>проєкт (презентація) «Відомі українські мовознавці» 5% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 5;</p> <p>модулі: 25 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25;</p> <p>іспит: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їхніми самостійними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента, є підставою для незарахування визначеного завдання. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати практичне заняття та зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання</p>

літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Ураховуються бали, що студенти отримали за виконання практичних завдань, виступи з доповідями та рецензіями на семінарах, участь в обговоренні. Ураховується присутність та активність студента на практичних заняттях. Не толерується несвоєчасне виконання студентами поставлених завдань, плагіат, списування та користування мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням.

Питання до іспиту

1. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, предмет і завдання лексикології. Загальна (універсальна) і конкретна (національна), історична (діахронна) та описова (синхронна), прикладна лексикологія. Аспекти лексикологічних досліджень. Семасіологія, ономасіологія, етимологія, ономастика, фразеологія, лексикографія як розділи лексикології. Зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Слово як одиниця лексичного рівня мови. Слово – знакова одиниця. Семантична структура слова. Компонентний аналіз слова. Лексичне значення слова. Лексичне і граматичне значення.
3. Багатозначність слова (полісемія). Різновиди полісемічних рядів в українській мові (радіальна, ланцюжкова, радіально- ланцюжкова). Механізми утворення полісемічного ряду. Тлумачні словники.
4. Явище омонімії. Омоніми на різних мовних рівнях. Лексична омонімія в українській мові. Типи лексичних омонімів: повні й неповні (часткові). Різновиди часткових омонімів (омофони, омографи, омоформи). Джерела лексичних омонімів. Проблема розмежування омонімії й полісемії. Стилістичне використання омонімів у мовленні. Словники омонімів.
5. Пароніми в українській мові. Пароніми на різних мовних рівнях. Типологія лексичних паронімів. Вузьке і широке трактування паронімії. Семантичні та структурні типи паронімів. Стилістичне використання паронімів. Словники паронімів.
6. Синонімія як фундаментальний тип відношень мовних одиниць. Лексичні синоніми. Визначення синонімів. Функції синонімів. Джерела поповнення синонімних рядів. Типологія синонімів. Повна і неповна (ідеографічна) синонімія. Синонімний ряд і його домінанта. Стилістичне використання синонімів. Словники синонімів української мови.
7. Антонімія. Мовні типи антонімів. Лексичні антоніми, їх визначення. Логічна та лінгвістична основа антонімів. Структурні й семантичні типи антонімів. Контекстуальні антоніми. Стилістичні прийоми, побудовані на антонімії. Словники антонімів української мови.
8. Лексичні шари української лексики з погляду її походження. Споконвічно українські слова (індоевропейські, праслов'янські, східнослов'янські) і власне українські. Етимологічні словники української мови.
9. Лексичні запозичення в українській мові. Фонетичні, граматичні і лексичні закономірності, що супроводжують освоєння запозичених слів (фонетико-морфологічна адаптація). Семантичні процеси при запозиченні слів. Класифікація запозичень за походженням (джерелами) і тематичними групами. Екзотизми й варваризми. Калькування й кальки. Типи лексичних кальок. Інтернаціональна лексика. Запозичена лексика в тлумачних словниках і словниках іншомовних слів.
10. Соціальна й територіальна диференціація лексики української мови. Лексика загальнонародна й лексика обмеженого вжитку. Науково-технічна й професійна термінологія. Специфіка терміна. Джерела термінотворення в українській мові. Поняття про термінологізацію загальнонародної лексики й детермінологізацію терміна. Словники термінів. Професіоналізми, відмінності їх від термінів. Жаргонна лексика. Арго. Використання жаргонної та

	<p>арготичної лексики в літературній мові. Діалектизми (фонетичні, морфологічні, словотворчі, лексичні, синтаксичні), види лексичних діалектизмів (лексичні, етнографічні, семантичні). Функції в тексті. Словники діалектної та жаргонної лексики.</p> <p>11. Активна й пасивна лексика. Застаріла лексика: історизми (матеріальні архаїзми) й архаїзми (стилістичні архаїзми). Неологізми, їх різновиди і шляхи появи в мові. Оказіональні й потенційні слова. Словники нових слів і значень. Словники архаїзмів (історичні). Стилістична диференціація лексики української мови. Лексика стилістично нейтральна (міжстильова) і стилістично забарвлена. Розмовна лексика, її види. Книжна лексика, її види.</p> <p>12. Фразеологія як лінгвістична дисципліна. Предмет вивчення фразеології. Поняття фразеологічної одиниці. Питання про обсяг фразеології і типи її одиниць. Фразеологічна парадигматика: фразеологічні синоніми, антоніми. Фразеологічна багатозначність. Фразеологічні омоніми. Типологія фразеологічних одиниць. Фразеологія української мови з погляду її походження (старогрецькі, романські, біблейські, авторські фразеологізми). Стилістична диференціація фразеологізмів. Структурні типи фразеологізмів. Фразеологічні словники української мови.</p> <p>13. Лексикографія як прикладна наукова дисципліна. Основні поняття лексикографії. Типологія словникової продукції. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Типи лінгвістичних словників. Тлумачні словники української мови. Структура словникової статті у тлумачних словниках.</p> <p>14. З історії української лексикографії. Найдавніші українські словники. Українська лексикографія XIX–XX ст. Сучасний стан лексикографії в Україні. Огляд базових лексикографічних праць.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І. Лексикологія в системі мовознавства. Українська лексикографія.				
1 т. 2 год.	Тема 1. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, предмет і завдання лексикології. Семасіологія, ономасіологія, етимологія, ономастика, фразеологія, лексикографія як розділи лексикології. Слово як одиниця лексичного рівня мови. Понятійна основа лексичного значення. Прагматичний аспект лексичного значення. Оцінні компоненти в лексичному значенні. Асоціативні ознаки (конотації), пов'язані зі словом. Лексичне і граматичне значення слова.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.; Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013;	Форми існування української мови (2 год).	5. 09. 23.
1 т. 2 год.	Мова й мовлення. Слово як мовна одиниця. Визначення слова: різні підходи і критерії. Ознаки слова як мовної одиниці.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		7. 09. 23.
1 т. 2 год.	Слово і поняття. Лексичне значення слова. Основні типи лексичних значень слів. Типи слів за загальним лексичним значенням самостійні, службові й вигуківі; повнозначні та займенникові. Граматичне значення слова.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		14. 09. 23.
2 т. 2 год.	Тема 2. Лексикографія як прикладна наукова дисципліна. Основні поняття лексикографії. Типологія словникової продукції. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Типи лінгвістичних словників. Структура словникової статті	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Капранов Я., Тронь Т. Основи лексикографічної теорії та практики: підручник. Київ, 2023.	Періодизація розвитку української лексикографії (2 год.).	18. 09. 23.

	<p>тлумачних словниках. З історії української лексикографії. Найдавніші українські словники. Українська лексикографія XIX–XX ст. Сучасний стан лексикографії в Україні.</p>		<p>Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013; Українська мова: Енциклопедія. Київ, 2007.</p>		
--	---	--	---	--	--

3 т. 2 год.	Лексикографія як прикладна наукова дисципліна. Основні поняття лексикографії. Типологія словників. Енциклопедія як різновид словника. Огляд загальних і тематичних енциклопедій. Енциклопедія українознавства. Українська радянська енциклопедія. Енциклопедичний словник. Енциклопедія «Українська мова».	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		21. 09. 23.
4 т. 2 год.	Тлумачні словники української мови. Різновиди тлумачних словників. СУМ-11, СУМ-20, ВТСУМ, КТСУМ. Українська термінографія. Історія формування термінографії.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		28. 09. 23.

	Модуль II. Лексикологія. Системні зв'язки в лексиці української мови. Фразеологія.				
3 т. 2 год.	Тема 1. Багатозначність слова (полісемія). Семантична структура полісемічного слова. Ієрархія значень і типи багатозначності слів в українській мові (радіальна, ланцюжкова, радіально-ланцюжкова). Принципи й методи опису лексичного значення. Поняття про компонентний аналіз. Поняття про семантичне поле і лексико-семантичну групу (ЛСГ).	лекція	Бігдай М. О. Динамічні процеси у семантиці дієслів української мови (на матеріалі лексико-семантичної групи «дієслова емоційного стану»). <i>Науковий вісник Міжнар. гуманітар. ун-ту</i> . Серія: Філологія. Одеса, 2022 № 56. С. 8–11.; Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013; Українська мова: Енциклопедія. Київ, 2007.	Відомості про походження та розвиток української мови 2 год.	3. 10. 23.
5 т. 2 год.	Етимологічні словники української мови та суміжні ними видання (словники іншомовних слів). Історія створення ЕСУМ. Перекладна лексикографія. Види перекладних словників.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		5. 10. 23.
6 т. 2 год.	Історична лексикографія та її завдання. Історичні словники української мови.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		12. 10. 23.
6 т. 2 год.	Тема 2. Лексична парадигматика. Омонімія. Проблема розмежування в омонімії і полісемії. Типи омонімів. Паронімія. Типологія лексичних паронімів. Вузьке й широке трактування паронімів. Паронімія й паронімазія.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013; Українська мова: Енциклопедія. Київ, 2007	Стилістичне використання синонімів, антонімів, омонімів, паронімів 2 год.	17. 10. 23.

7 т. 2 год.	Територіальна і соціальна лексикографія. Діалектна лексикографія. Діалектні словники. Словники жаргонізмів. Онімна лексикографія	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І.Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		19. 10. 23.
8 т. 2 год.	Ідіолектна лексикографія. Словники мови письменника, словопоказчики, конкорданси. Стилістична лексикографія.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		26. 10. 23.

8 т. 2 год.	Тема 3. Синонімія. Лексичні синоніми. Стилiстичні прийоми, побудовані на синонімії. Словники синонімів української мови. Антонімія. Мовні типи антонімів. Лексичні антоніми, їх визначення. Контекстуальні антоніми. Синонімічно-антонімічні зв'язки. Поняття про енантіосемію. Антонімія системно-мовна та ситуативно-мовленнєва. Текстові функції антонімів. Стилiстичні прийоми, побудовані на антонімії Лексична синтагматика. Граматична, семантична і лексична сполучуваність. Поняття про валентність слова.валентностей, асоціативні. Соціолінгвістичний аспект лексики.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія.Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013;	Функціонально-стилiстичні різновиди української різновиди літературної мови (2 год.)	31. 10. 23.
9 т. 2 год.	Семантична структура слова. Типологія лексичних одиниць. Полісемія. Метафора і метонімія	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		2. 11. 23.
10 т. 2 год.	Омонімія. Типи омонімів. Джерела омонімії. Паронімія. Типологія паронімів в українській мові. Словники омонімів та паронімів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		9. 11. 23.
10 т. 2 год.	Тема 4. Лексичні шари української лексики з погляду її походження. Лексичні запозичення в українській мові. Адаптація запозичень. Екзотизми й варваризми. Калькування. Інтернаціональна лексика. Загальноновживана лексика й лексика обмеженого вжитку. Соціальна й територіальна диференціація лексики української мови. Науково-технічна й професійна термінологія. Професіоналізми. Діалектизми. Види діалектизмів.	лекція	Архипенко Л. Англomовна лексика в сучасних українських медійних текстах (функціональний аспект). <i>Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського</i> . Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т.33. № 6. Ч. 1. С. 7–12.; Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013;		14. 11. 23.

			Українська мова: Енциклопедія. Київ, 2007.		
--	--	--	---	--	--

11 т. 2 год.	Синонімія в українській мові. Класифікація синонімів (структурні, семантичні, функціональні типи). Стилiстичне використання синонімів. Словники синонімів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		16. 11. 23.
12 т. 2 год.	Антонімія. Класифікація антонімів (структурні, семантичні, функціональні типи). Стилiстичне використання антонімів. Словники антонімів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		23. 11. 23.

12 т. 2 год.	Тема 5. Активна і пасивна лексика української мови. Зміни у словниковому складі мови. Історизми. Архаїзми. Неологізми. Стилiстична диференціяція лексики української мови. Стилiстичні пласти української лексики. Стилiстично нейтральна лексика. Розмовна і експресивно-забарвлена лексика. Книжна лексика.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Опанасенко В. Залучення й адаптація англомовних запозичень в українській мові. <i>Лінгвістика: зб. наук. пр.</i> Полтава, 2022. № 1. С. 119–127.; Царьова І. Російсько-українська війна (2014–2022): слова, які набули нових значень. 2022. С. 804–811. http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6318/13353-1?inline=1		28 11. 23.
13 т. 2 год.	Територіальні і соціальні діалекти української мови, їх стилістичне використання. Стилiстичні пласти української лексики.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		30. 11. 23.
14 т. 2 год.	Походження лексики української мови. Успадкована лексика і запозичення. Шляхи лексичних запозичень.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		7. 12. 23.
14 т. 2 год.	Тема 1. Фразеологія як лінгвістична дисципліна. Поняття фразеологічної одиниці. Фразеологізм і лексема. Фразеологізм і словосполучення. Проблема класифікації фразеологічних одиниць. Ідіоматика і фраземіка. Типологія ідіом (фразеологічні зрощення, єдності, сполучення) та фразем (прислів'я, приказки, крилаті вислови). Фразеологічна парадигматика: фразеологічні синоніми, антоніми. Фразеологічна багатозначність. Фразеологічні омоніми. Фразеологічна синтагматика. Структурні типи фразеологізмів.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ, 2011; Житар І. В., Краєвська Г. П., Матвійчук Т. П. Вживання фразеологічних одиниць у мовленнєвих ситуаціях: історико-прагматичний аспект. <i>Науковий вісник Міжнарод. гуманітар. ун-ту.</i> Серія: Філологія. Одеса, 2023. № 59. С. 113–114.; Мойсеєнко Л. А. Теоретико-методологічні засади	Джерела та механізми фразеологізації (2 год).	12. 12. 23.

			досліджень фразеологічних одиниць. Наукові записки [Нац. ун-ту «Острозька академія»]. Серія: Філологічна. 2013. Вип. 34.; Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник /за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013.		
--	--	--	---	--	--

15 т. 2 год.	Українська фразеологія. Типологія фразеологічних одиниць.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		14. 12. 23.
16 т. 2 год.	Фразеологічна парадигматика: фразеологічні синоніми, антоніми, омоніми. Фразеологічна багатозначність. Фразеологічна синтагматика. Фразеологія української мови з погляду її походження.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту / І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів, 2014.		21. 12. 23.